

Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	1.5	WSW	100.000	Voordeel	Eenmalig
2	1.6	Bijstandslasten	1.000.000	Voordeel	Eenmalig
		Bijstandsgelden BUIG	1.000.000	Nadeel	Eenmalig
3	1.6	Kwijtschelding bijstand debiteuren	200.000	Nadeel	Eenmalig
4	1.6	Vorderingen bijstand debiteuren	300.000	Voordeel	Eenmalig
5	1.6	Collectieve ziektekostenverzekering	225.000	Voordeel	Meerjarig
6	1.3	Strategie werklocaties	50.000	Nadeel	Eenmalig
			50.000	Voordeel	Eenmalig
7	1.5	Project 'Van kijken naar zien'	63.000	Nadeel	Eenmalig
		Subsidie ZonMW	63.000	Voordeel	Eenmalig
8	1.6	Toeslagenaffaire kwijtschelding en uitvoeringskosten	352.000	Nadeel	Eenmalig
		Rijksbijdrage voor kwijtschelding en uitvoeringskosten	352.000	Voordeel	Eenmalig
		Vrijval uit voorziening debiteuren	129.000	Voordeel	Eenmalig

Saldo			554.000	Voordeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
9	1.6	Zoetermeerpas	250.000	Voordeel	Eenmalig
10	1.6	Leenbijstand	355.000	Voordeel	Eenmalig
11	1.6	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	2.540.000	Voordeel	Eenmalig
12	1.6	Tozo regeling	5.070.000	Nadeel	Eenmalig
		Rijksbijdrage voor Tozo regeling	5.070.000	Voordeel	Eenmalig
13	1.6	Binnenbaan	0		
Saldo			3.145.000	Voordeel	
Saldo programma 1			3.699.000	Voordeel	

Toelichting per onderwerp

1. WSW

De loonkosten van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) komen naar verwachting ca € 100.000 lager uit dan begroot (€ 7.500.000). Het betreft hier een volume verschil, de uitstroom (door bijvoorbeeld overlijden en verhuizen) is wat groter dan verwacht.

2. Bijstand (BUIG)

Zowel de baten als de lasten komen naar verwachting ca € 1.000.000 lager uit dan begroot (respectievelijk, €47.800.000 en 45.300.000). Voornaamste oorzaak van deze mutatie is het verlengen van de Rijkssteunmaatregelen NOW en TOZO t/m september in plaats van t/m juni, waardoor het beroep op de bijstand lager uitvalt dan eerder begroot.

Tegenover de lagere kosten staan ook lagere inkomsten omdat het lager beroep op de bijstand ook landelijk aan de orde is waardoor het macrobudget van de BUIG door het rijk lager wordt.

3. Kwijtschelding bijstand debiteuren

We verwachten dit jaar € 900.000 aan vorderingen kwijt te schelden. Daarnaast is de verwachting dat er een bedrag van € 700.000 kan vrijvallen uit de voorzieningen dubieuze bijstandsdebiteuren.

4. Vorderingen bijstand debiteuren

De opgelegde vorderingen aan klanten vormen mede de basis van de inkomstenkant van Inkomen & Zekerheid. Als de huidige vorderingen tot en met juni 2021 doorgetrokken worden naar het eind van het jaar, wordt een opbrengst verwacht van € 1,245 mln. Ten opzichte van de begroting 2021 van € 945.000 zou de verwachte opbrengst ongeveer € 300.000 hoger uitvallen.

5. Collectieve ziektekostenverzekering

De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners met een laag inkomen goed verzekerd zijn. De inwoners kunnen het verplichte basispakket plus een aanvullende zorgverzekering afsluiten via de gemeente. Deze gemeentelijke zorgverzekering is onderdeel van een collectief. Men profiteert dus van een collectiviteitskorting op de basisverzekering en korting op een goedkoop aanvullend pakket. De gemeente betaalt daarnaast vanuit de bijzondere bijstand een deel van de verzekeringspremie. In de programmabegroting 2021 is rekening gehouden met 5.185 deelnemers. Het gemiddeld aantal deelnemers dit jaar is 4.338 daardoor ontstaat er een voordeel van € 225.000. Het totale budget is € 1.427 mln.

6. Strategie werklocaties

In de programmabegroting is budget van in totaal 2 ton beschikbaar gesteld voor 2021 en 2022 (beide jaren 1 ton) voor de uitwerking van de strategie werklocaties. Het budget voor de uitwerking van de strategie werklocaties wordt gebruikt voor een economisch onderzoek naar het beter benutten van de noordelijke bedrijventerreinen: Rokkehage, Zoeterhage en Hoornhage en de kantorenzone langs de A12 en de Entree. De uitvoering van het onderzoek naar de noordelijke bedrijventerreinen is in 2021 opgepakt in samenhang met het opstellen van de gebiedsvisie Van Tuylpark en omgeving. Voor de bedrijventerreinen wordt hierin een ruimtelijk-economische uitwerking opgesteld die meegenomen wordt in de integrale gebiedsvisie. De gebiedsvisie voor de A12 zone volgt in 2022 en wordt in samenhang met de Entree opgesteld.

Omdat het project gebiedsvisie van Tuylpark vanwege een langere voorbereidingstijd later is opgestart is ook de strategie werklocaties vertraagd. In 2021 is een gebiedsanalyse gemaakt en is inzichtelijk gemaakt wat de eisen, wensen, ambities en ontwikkelingen van zowel de gemeente als van de bewoners en andere belanghebbenden zijn. In 2022 zullen varianten worden ontwikkeld welke op haalbaarheid zullen worden getoetst en zal een participatietraject worden gehouden waarna de resultaten hiervan zullen worden verwerkt. De gebiedsvisie voor het Van Tuylpark wordt naar verwachting medio 2022 afgerond. Voor het onderdeel werklocaties geeft dit in 2021 een voordeel van € 50.000. Hier staat een even hoog nadeel onttrekking Rif tegenover.

7. Project 'Van kijken naar zien'

Doel van het project 'Van kijken naar zien' is de ontwikkeling van een methodiek om vakmanschap van klantmanagers, gericht op het verlenen van maatwerk, te verdiepen, te verbreden en te verankeren. Dit gebeurt door middel van zelf- en samenreflectie op concrete casussen (op basis van video-opnames van interacties tussen klantmanagers en cliënten), door cliënt-feedback en vanuit wetenschappelijke inzichten.

Voor het project 'Van kijken naar zien' is er in 2021 een subsidie ontvangen van € 63.000. Hier tegenover staan ook kosten voor hetzelfde bedrag.

8. Toeslagenaffaire

Het Rijk heeft de gemeente gevraagd te ondersteunen bij haar maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Dit beroep betreft enerzijds zaken in de uitvoering en anderzijds het kwijtschelden van gemeentelijke vorderingen op de betreffende groep ouders. De raad is hierover bij verschillende raadsmemo's geïnformeerd.

Onze eerste inschatting van de hiermee samenhangende kosten is een bedrag van € 160.000 voor de uitvoering en € 192.000 voor de kwijtschelding. De VNG heeft bij het Rijk aangegeven dat zij een volledige compensatie van deze kosten voor gemeenten van het rijk verwacht.

Met de kwijtschelding van de vorderingen vermindert het bedrag waarvoor in de voorziening debiteuren een bedrag wordt aangehouden. Een bedrag van € 129.000 kan uit de voorziening vrijvallen.

9. Zoetermeerpas

Met de ZoetermeerPas kunnen mensen met een laag inkomen korting krijgen op verschillende activiteiten zoals sport, cultuur en dagjes uit. Door Covid-19 hebben de deelnemers minder gebruik kunnen maken van de aangeboden activiteiten. Het ontstane voordeel is € 250.000. Het begrote saldo voor de cheques van de Zoetermeerpas is € 921.000.

10. Leenbijstand

Leenbijstand is een vorm van bijzondere bijstand in de vorm van een lening. De leenbijstand moet net als een gewone lening ook terugbetaald worden. Als gevolg van de Corona-crisis zijn er aanmerkelijk minder verstrekkingen, namelijk € 270.000 minder. Het gaat vooral om inrichtingskosten. Dit heeft te maken met een verminderde instroom van statushouders en in het algemeen door verminderde consumptieve uitgaven door de lockdown. We leggen voor € 85.000 meer aan vorderingen op dan begroot. Het begrote saldo aan leenbijstand is € 434.000.

11. Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

Het Rijk heeft in december 2020 een crisismaatregel in het kader van Corona aangekondigd: de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). Een regeling voor huishoudens die door Corona te maken hebben met een inkomensterugval en daardoor deze noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen. Gemeenten kregen middelen van het Rijk en beleidsvrijheid om TONK vorm te geven.

TONK Zoetermeer ging per april 2021 van start. Het is een tijdelijke financiële ondersteuning in de vorm van een gift voor huur- of hypotheeklasten, inclusief een tegemoetkoming in service- dan wel VVE kosten. Met de tegemoetkoming wordt de maandelijkse huishoudbegroting verlicht. De regeling is in Zoetermeer ruimhartig in opzet: er geldt bijvoorbeeld geen plafondbedrag voor de verstrekking.

De regeling geldt van 1 januari tot en met 30 september 2021. Een tegemoetkoming TONK kan met terugwerkende kracht per 1 januari 2021 worden aangevraagd. Een aanvraag tegemoetkoming TONK kan worden ingediend tot 1 november 2021.

Hoewel met het opstellen van Tussenbericht 1 het aantal aanvragen werd geschat op meer dan 1.000 voor een totaalbedrag van € 3,3 mln., is het feitelijke aantal aanvragen vele malen lager dan vooraf gedacht. Dit beeld is landelijk.

Het betekent dat er ongeveer 2,54 mln. minder nodig is voor TONK dan de eerder geraamde € 3,3 mln. Door het Rijk is hiervoor in de algemene middelen budget beschikbaar gesteld dat op OAD verantwoord wordt.

12. Tozo-regeling en uitvoeringskosten Tozo-regeling

In verband met de Corona-crisis voeren de gemeenten vanaf 1 maart 2020 de Tozo-regeling uit. Tozo staat voor: "Tijdelijke Overbruggingsregeling

Zelfstandig Ondernemers". De derde tranche Tozo van deze regeling is 1 oktober 2020 ingegaan. De looptijd hiervan was tot 1 april 2021. De vierde tranche Tozo is ingegaan op 1 april 2021 en loopt tot 1 juli 2021. Ondertussen heeft het Rijk de regeling verlengd met Tozo 5. Deze loopt tot 1 oktober 2021. De Tozo regeling bestaat uit het verstrekken van uitkeringen ten behoeve van levensonderhoud en bedrijfskrediet. Voor Zoetermeer is dat een bedrag van naar verwachting € 6 mln. in 2021. Deze kosten worden volledig vergoed door het Rijk. In het Eerste Tussenbericht was reeds melding gemaakt van € 930.000. Dus een stijging van zowel de lasten als de baten met € 5,07 mln.

13. Binnenbaan

Het eerste halfjaar sinds de start van De Binnenbaan is uitdagend geweest, voornamelijk door nieuwe kadermedewerkers en het inregelen van werkprocessen. De ICT migratie heeft vertraging opgelopen maar zal per 1 oktober geregeld zijn. Door Corona beperkingen waren er bij werkgevers minder mogelijkheden om kandidaten te plaatsen of aan het werk te houden. Er is veel werk verzet om onder deze omstandigheden toch de nieuwe organisatie op poten te zetten en in te spelen op door corona gewijzigde dienstverlening. Een voorbeeld daarvan is het project waarin het beeldbellen met kandidaat werkzoekenden is geprofessionaliseerd. Over en weer zijn er van opdrachtgevers- en opdrachtnemerszijde veel leerervaringen opgedaan vanuit beider nieuwe rollen en verantwoordelijkheden.

De Binnenbaan rapporteert per kwartaal aan de opdrachtgever over de ontwikkeling van de organisatie en bereikte resultaten. Daarbij heeft de gemeente naast de waardering voor de organisatieontwikkeling ook haar zorgen geuit en om inzicht en maatregelen gevraagd over de minder gerealiseerde inkomsten en het kleinere volume re-integratie dienstverlening en aandacht gevraagd voor de meerjarige ontwikkelingen daarin. Wat betreft het jaar 2021 kunnen beide afwijkingen naar verwachting van de Binnenbaan – ondanks hun ingezette krachtsinspanning daarop - in de rest van het jaar niet meer volledig worden goedge maakt. De afwijking van De Binnenbaan begroting laat dus verminderde inkomsten zien en minder uitgaven door minder aantal re-integratietrajecten. Per saldo verwacht De Binnenbaan beide issues binnen de totaal exploitatie van haar begroting te kunnen opvangen.

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Overschrijding uitgaven groot onderhoud tijdelijke huisvesting scholen	180	Door, met name, uitgesteld groot onderhoud bij de tijdelijke onderwijshuisvesting op de Hodenpijlstraat 2 en Zanzibarplein 32 is er een overschrijding op het groot onderhoud tijdelijke huisvesting scholen. Deze panden zijn, gezien de leerlingprognoses, langer nodig dan gepland, waardoor uitgestelde werkzaamheden zoals vervanging vloerbedekking en binnenschilderwerk zijn uitgevoerd.